

Anmeldelser.

John Kirtland Wright: *Geography in the Making*. The American Geographical Society 1851—1951. Published by the Society 1952. 18×26 cm. Pris \$ 5.00.

I august 1952 fejrede American Geographical Society 100 års jubilæum umiddelbart før åbningen af den internationale geografiske verdenskongres i Washington. Selskabet har i den anledning udgivet en historisk oversigt over virksomheden i det forløbne århundrede, og man har formået selskabets tidligere direktør John K. Wright til at skrive det. Resultatet er blevet en meget smuk bog og en bog, som i stilistisk henseende står meget højt.

Naturligvis handler den først og fremmest om selskabets historie, de ledende personer og deres indsats, selskabets organisation under skiftende kår, vigtige møder, publikationer og store foretagender. Alt dette er sådan set traditionelt, det er nyttigt, men ikke usædvanligt. For den fremmede læser er det imidlertid vigtigere, at Wright har formået at give en meget værdifuld redegørelse for geografiens udvikling i U.S.A. siden 1850. Dette føles naturligt, fordi American Geographical Society har spillet og stadig spiller en stor rolle blandt de institutioner i U.S.A., som varetager geografisk forskning, udbredelse af kundskab og den praktiske anvendelse af denne viden.

Det er ikke overraskende, at udviklingen i U.S.A. og i Vesteuropa i så henseende er forløbet nogenlunde parallelt. U.S.A. kom til at deltage i den sidste del af den egentlige opdagelsesperiode, og dette præger selskabets virksomhed indtil omkring år 1900. Jævnside hermed opbygges imidlertid den moderne videnskabelige geografi, og John Wright har med stor sikkerhed trukket linierne op og har påpeget den betydning, som enkelte mænd efter den egentlige explorerperiodes afslutning har haft.

Jubilæumsskriftet er derfor ikke blot et festskrift ved en høj-

tidelig lejlighed, men det er et ærligt og ædrueligt forsøg på at gøre geografiens bo op som et led i det moderne amerikanske kulturliv.

Niels Nielsen.

C. C. F. M. Le Roux: De bergpapoea's van Nieuw-Guinea en hun woongebied. Deel I-III XXV + 1029 sider, 201 plancher, 4 kort. Udgivet af Koninklijk Nederlandsch Aardrijkskundig Genootschap. Leiden, E. J. Brill, 1948-50.

Den tidligere direktør for Rijksmuseum voor Volkenkunde i Leiden, Le Roux, nåede lige før sin død i 1947 at gøre manuskriptet til det foreliggende værk så vidt færdigt, at det uden alt for store vanskeligheder lod sig gøre at udgive 1. bind ved Koninklijk Nederlandsch Aardrijkskundig Genootschap's 75-års jubilæum i 1948.

Værket fremtræder som en publikation af materiale fra den af KNAG i 1939 udsendte ekspedition til Ny Guinea (under ledelse af Le Roux) suppleret med materiale fra Le Roux's deltagelse i en hollandsk-amerikansk ekspedition i 1926 til samme område. Ud over dette førstehåndsmateriale har Le Roux benyttet og sammenarbejdet den forhåndenværende litteratur om de omhandlede bjergpapuaer, således at værket i alt væsentligt omfatter, hvad der på indeværende tidspunkt vides om de pågældende folk.

De i bogen behandlede bjergpapuaer — det drejer sig alene om stammerne i den vestlige del af det centrale bjergland i Hollandsk Ny Guinea — er kun lidet kendt. Første gang, man kom i forbindelse med bjergbefolkningen i disse egne, var i 1910. Siden den tid har såvel missionærer og koloniembedsmænd som videnskabelige ekspeditioner været i forbindelse med forskellige bjergpapuastammer, og der er efterhånden fremkommet en del oplysninger om disse folk, dels i embedsmandsrapporter, dels i både videnskabelige og populære tidsskriftsartikler og afhandlinger. Kun få af disse meddelelser er dog skrevet af etnografer, og ingen af dem bygger på ophold af længere varighed blandt bjergpapuaerne. Le Roux selv har i 1939 opholdt sig i det pågældende område i godt 5 måneder; uheldigvis kunne han i denne tid ikke arbejde alene som etnograf, men det var samtidigt hans opgave at udforske så stor en del af landet som muligt. Som følge heraf er han kommet rundt til adskillige bebyggelser blandt forskellige stammer, men har kun kunnet opholde sig kort tid hvert sted. Le Roux gør selv opmærksom på det for etnografisk undersøgelse uheldige heri. Alle-rede undersøgelsen af dagliglivet er til tider ikke ganske let, da ankomsten af en ekspedition til en bebyggelse i høj grad vender op